

OBSAH

PREDHOVOR	15
1 VLASTNOSTI IMUNITNÉHO SYSTÉMU	17
1.1 Vlastnosti imunitnej odpovede	17
1.2 Morfológia imunitného systému	23
1.2.1 Tkanivá a orgány patriace do imunitného systému	23
1.2.2 Bunky imunitného systému	30
1.2.3 Principiálne solubilné molekuly imunitného systému	43
1.3 HLA-komplex a povrchové molekuly leukocytov	55
1.3.1 HLA-komplex	55
1.3.2 Povrchové molekuly buniek imunitného systému	56
1.4 Základné princípy špecifickej imunitnej odpovede	58
1.5 Zápal	60
1.5.1 Morfológické prejavy zápalu	65
1.5.2 Proteíny akútnej fázy	69
1.6 Literatúra	78
1.6.1 Literatúra mimo zdrojov PubMed	78
1.6.2 Literatúra zo zdrojov PubMed	79
1.6.3 Užitočné webové stránky	82
2 AUTOIMUNITNÉ PROCESY	83
2.1 Historický a všeobecný úvod	83
2.2 Faktory zapríčiňujúce indukciu autoimunitných procesov	86
2.2.1 Prvotná príčina autoimunitného procesu	86
2.2.2 Porucha centrálnej a periférnej tolerancie a regulačných mechanizmov imunity	93
2.2.3 Autoimunita a lymfopénia	99
2.2.4 Hormonálne faktory a vek vo vzťahu k autoimunitite	100
2.2.5 Environmentálne faktory v rozvoji autoimunitných faktorov	102
2.3 Genetický podklad autoimunity	104
2.3.1 Asociácia chorôb s HLA-molekulami	106
2.3.2 Non HLA-gény v HLA-genetickej oblasti a ich asociácia s chorobami	106
2.3.3 Iné gény, ktoré sa podieľajú na predispozícii k autoimunitným chorobám	116
2.4 Imunopatologické mechanizmy autoimunitných procesov	121
2.4.1 I. typ imunopatologických reakcií sprostredkovaný IgE-protilátkami	121
2.4.2 II. typ imunopatologických reakcií závislých od cytotoxických protilátok	125
2.5 III. typ imunopatologických reakcií vyvolaných imunokomplexmi	127
2.6 IV. typ imunopatologických reakcií sprostredkovaný bunkami	130

7.3.4	Alopecia areata	329
7.4	Literatúra	330
7.4.1	Literatúra mimo databázy Pub-Med	330
7.4.2	Literatúra z databázy PubMed	331
8	AUTOIMUNITNÉ CHOROBY OBLIČIEK	339
8.1	Akútne glomerulonefritídy	339
8.1.1	Akútna glomerulonefritída indukovaná imunokomplexmi	339
8.1.2	Akútna poinfekčná glomerulonefritída	342
8.2	Chronické glomerulonefritídy	344
8.2.1	Membránová glomerulonefritída	344
8.2.2	Membránovoproliferačná glomerulonefritída	346
8.2.3	Choroba spôsobená protilátkami proti bazálnej membráne glomerulov. . .	350
8.2.4	IgA-nefropatia (Bergerova choroba)	352
8.2.5	IgA-vaskulitída (Henochova-Schönleinova purpura)	353
8.2.6	Glomerulonefritídy asociované s protilátkami proti cytoplazme neutrofilov	354
8.3	Nefrotický syndróm	355
8.3.1	Nefropatia asociovaná s minimálnymi zmenami glomerulov	355
8.3.2	Fokálna segmentálna glomeruloskleróza	357
8.3.3	Amyloidóza	358
8.3.4	Iné príčiny nefrotického syndrómu	359
8.4	Tubulointerstíciová nefropatia	359
8.4.1	Akútna tubulointerstíciová nefritída	360
8.4.2	Chronická tubulointerstíciová nefritída	360
8.5	Literatúra	362
8.5.1	Literatúra mimo databázy PubMed	362
8.5.2	Literatúra z databázy PubMed	362
9	AUTOIMUNITNÉ CHOROBY HEMATOPOETICKÉHO SYSTÉMU	367
9.1	Autoimunitné hemolytické anémie	367
9.2	Autoimunitná trombocytopénia	374
9.3	Autoimunitné neutropénie	378
9.4	Autoimunitná aplastická anémia	381
9.5	Perniciózna anémia	382
9.6	Autoimunitné koagulopatie	385
9.7	Literatúra	387
9.7.1	Literatúra mimo databázy PubMed	387
9.7.2	Literatúra z databázy PubMed	388
10	AUTOIMUNITNÉ CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU	393
10.1	Sclerosis multiplex	393
10.1.1	Etiológia a genetická determinácia	393
10.1.2	Patologicko-anatomický obraz a patogenéza	395
10.1.3	Klinický obraz a laboratórna diagnóza choroby	400
10.1.4	Klasická a biologická liečba	401

10.2	Myasthenia gravis	408
10.2.1	Receptor pre acetylcholin.	408
10.2.2	Histopatologický obraz týmusu u chorých s MG.	411
10.2.3	Genetická predispozícia	412
10.2.4	Patogenéza choroby	413
10.2.5	Klinické formy	416
10.2.6	Terapia	418
10.3	Guillainov-Barrého syndróm	419
10.3.1	Imunopatogenéza a genetická predispozícia	419
10.3.2	Klinický obraz	421
10.3.3	Liečba a prognóza	423
10.4	Literatúra	423
10.4.1	Literatúra mimo databázy PubMed	423
10.4.2	Literatúra z databázy PubMed	424
10.4.3	Užitočné webové stránky	431

11 AUTOIMUNITNÉ CHOROBY KARDIOVASKULÁRNEHO SYSTÉMU 432

11.1	Artérioskleróza	432
11.1.1	Všeobecná charakteristika artériosklerózy.	432
11.1.2	Autoimunitné a zápalové procesy pri rozvoji aterosklerózy.	434
11.1.3	Genetická determinácia, diagnostika a liečba aterosklerotického procesu	439
11.2	Reumatická horúčka.	441
11.2.1	Charakteristika baktérie Streptococcus pyogenes	441
11.2.2	Genetická determinácia, imunopatogenéza a liečba	443
11.2.3	Klinické príznaky.	445
11.3	Literatúra	446
11.3.1	Literatúra mimo databázy PubMed	446
11.3.2	Literatúra z databázy PubMed	447
11.3.3	Užitočné webové stránky	451

SYSTÉMOVÉ AUTOIMUNITNÉ CHOROBY

12 SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATOSUS 455

12.1	Genetická podmienenosť vývoja SLE	455
12.2	Hormonálne faktory pri vývoji SLE	459
12.3	Poruchy imunity.	460
12.3.1	Charakter autoprotilátok	463
12.3.2	Klinické príznaky podmienené patogenetickým pôsobením protilátok.	466
12.3.3	Diagnostika a terapia	469
12.4	Literatúra	472
12.4.1	Literatúra mimo databázy PubMed	472
12.4.2	Literatúra z databázy PubMed	473

13 SYSTÉMOVÁ SKLERÓZA (SKLERODERMIA) 475

13.1	Imunopatogenéza a genetická determinácia choroby.	475
13.2	Klinický obraz	478

13.3	Diagnóza	480
13.4	Terapia a prognóza	480
13.5	Literatúra	481
13.5.1	Literatúra mimo databázy PubMed	481
13.5.2	Literatúra z databázy PubMed	481
14	SJÖGREN OV SYNDRÓM	484
14.1	Imunopatogenéza a genetická determinácia	484
14.2	Klinický obraz choroby	493
14.3	Diagnóza a liečba Sjögrenovho syndrómu	494
14.4	Literatúra	495
14.4.1	Literatúra mimo databázy PubMed	495
14.4.2	Literatúra z databázy PubMed	496
15	REUMATOIDNÁ ARTRITÍDA	499
15.1	Genetická determinácia choroby	499
15.2	Imunopatogenéza reumatoidnej artritídy	502
15.2.1	Autoantigény, porucha tolerancie a procesov apoptózy	502
15.2.2	Autoimunitné procesy pri reumatoidnej artritíde	504
15.2.3	Autoprotilátky	510
15.3	Vplyv hormónov na vývoj a priebeh choroby	512
15.4	Biologická liečba pri reumatoidnej artritíde	513
15.4.1	Tuberkulóza a symptómy podobné SLE ako komplikácia biologickej anti-TNF terapie	517
15.5	Literatúra	521
15.5.1	Literatúra mimo databázy PubMed	521
15.5.2	Literatúra z databázy PubMed	521
15.5.3	Užitočné webové stránky	527
16	JUVENILNÁ IDIOPATICKÁ ARTRITÍDA	528
16.1	Klinický obraz	528
16.2	Genetická determinácia juvenilnej idiopatickej artritídy	532
16.3	Imunopatogenéza juvenilnej idiopatickej artritídy	533
16.4	Terapia juvenilnej idiopatickej artritídy	535
16.5	Literatúra	537
16.5.1	Literatúra mimo databázy PubMed	537
16.5.2	Literatúra z databázy PubMed	537
17	ANKYLOZUJÚCA SPONDYLITÍDA	540
17.1	Genetická determinácia ankylozujúcej spondylitídy	540
17.2	Imunopatogenéza pri ankylozujúcej spondylitíde	543
17.3	Terapia ankylozujúcej spondylitídy	547
17.4	Literatúra	548
17.4.1	Literatúra mimo databázy PubMed	548
17.4.2	Literatúra z databázy PubMed	549
17.4.3	Užitočné webové stránky	552

18 IDIOPATICKÉ ZÁPALOVÉ MYOPATIE	553
18.1 Genetická determinácia	553
18.2 Imunopatogenéza	554
18.3 Klinický obraz	557
18.4 Laboratórna diagnostika	558
18.5 Liečba a prognóza	561
18.6 Literatúra	562
18.6.1 Literatúra mimo databázy Pub-Med	562
18.6.2 Literatúra z databázy Pub-Med	563
19 VASKULITÍDY	566
19.1 Vaskulitídy veľkých ciev	566
19.2 Vaskulitídy stredných ciev	571
19.3 Vaskulitídy malých ciev	572
19.3.1 Vaskulitídy malých ciev asociované s antineutrofilovými cytoplazmovými protilátkami (ANCA)	573
19.3.2 Imunokomplexmi podmienené vaskulitídy malých ciev	578
19.4 Literatúra	583
19.4.1 Literatúra mimo databázy Pub-Med	583
19.4.2 Literatúra z databázy Pub-Med	583
20 ANTIFOSFOLIPIDOVÝ SYNDRÓM	589
20.1 Antifosfolipidové protilátky a mechanizmus, akým indukujú prokoagulačný proces	589
20.2 Genetická determinácia AFS	593
20.3 Klinický obraz ASF	593
20.4 Liečba APS	594
20.5 Literatúra	596
20.5.1 Literatúra mimo databázy PubMed	596
20.5.2 Literatúra z databázy PubMed	596

AUTOZÁPALOVÉ CHOROBY

21 AUTOZÁPALOVÉ CHOROBY	601
21.1 Familiárna stredozemná horúčka	603
21.2 Autozápalové choroby asociované s kryopyrínom (CAPS)	604
21.3 Autozápalové choroby asociované s receptorom pre faktor nekrotizujúci nádory (TRAPS)	606
21.4 Hyper-IgD syndróm	608
21.5 PFAPA-syndróm	608
21.6 Schnitzlerovej syndróm	609
21.7 Iné hereditárne autozápalové choroby	609
21.7.1 PAPA-syndróm	609
21.7.2 Blauov syndróm	610
21.7.3 Deficiencia antagonistu pre IL-1 (DIRA)	611
21.7.4 Autozápalové choroby asociované s NLRP12	612

21.7.5	Deficiencia antagonistu pre IL-36 receptor (DITRA).....	612
21.8	Amyloidóza.....	613
21.9	Liečba autozápalových chorôb.....	614
21.10	Literatúra.....	615
21.10.1	Literatúra mimo databázy PubMed.....	615
21.10.2	Literatúra z databázy PubMed.....	615
21.10.3	Užitočné webové stránky.....	619

ASIA-SYNDRÓM

22	ASIA-SYNDRÓM.....	623
22.1	Adjuvanciá.....	623
22.2	Povakcinačné komplikácie, syndróm „chorej budovy“, silikonóza.....	624
22.3	Možné imunopatologické mechanizmy pri ASIA-syndróme.....	627
22.4	Ako ďalej?.....	628
22.5	Literatúra.....	629
22.5.1	Literatúra mimo databázy Pub-Med.....	629
22.5.2	Literatúra z databázy PubMed.....	629
22.5.3	Užitočné webové stránky.....	632
23	SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV.....	633
24	ZOZNAM SKRATIEK.....	651
REGISTER.....		655